

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av 3 och 4 §§ landskapslagen
om bostadssparpremier.

I landskapslagen om bostadssparpremier (16/82), nedan kallad bostadssparlagen, ingår ett system för att främja unga människors sparande till den första egna bostaden. Lagen reglerar således en form av målsparande där sparmålet skall vara minst 20 procent av bostadens anskaffningspris, dock 30 procent om anskaffningen skall finansieras även med bostadslån ur landskapets medel. För ändamålet förutsätts det att ett särskilt avtal ingås, enligt vilket den sparande förbinder sig att på ett s.k. bostadssparpremiekonto under minst åtta kalenderkvartal i följd deponera ett belopp vars minsta och största storlek per kvartal fastställs av landskapsstyrelsen. Med ung person som är berättigad att ingå bostadssparavtal avses i lagen den som fyllt 18 men inte 35 år när sparandet inleds.

Det sparande som regleras i bostadssparlagen främjas av både den kreditinrättning hos vilken sparandet sker och av landskapet. Kreditinrättningen främjar sparandet genom att erlagga en s.k. tilläggsränta på det kapital som sparas och landskapet genom att erlagga ett fast belopp, bostadssparpremien, när sparmålet uppnåtts och den första egna bostaden anskaffas. Premien är för närvarande 4.500 mark, ett belopp som höjs med 500 mark för varje barn som försörjs av den som lyfter premien.

När den som sparat i överensstämmelse med bostadssparlagen uppnått sparmålet och anskaffar sin bostad kan han beviljas räntestöd för lån, eller del därav, som upptas för att finansiera bostadsanskaffningen. Räntestöden regleras i landskapslagen om räntestödslån för förvärv av ägarbostad (29/83). Den lagen och bostadssparlagen kompletterar således varandra och de utgör tillsammans ett ändamålsenligt stödsystem.

Bostadssparavtal har kunnat ingås sedan det första kalenderkvartalet år 1981. Premier utbetalades första gången i juli månad 1983. De erfarenheter som vunnits under den tid bostadssparlagen tillämpats visar att lagen inte helt uppfyller de krav som bör ställas på en lag av ifrågavarande slag. Sålunda har det i lagen fastställda sparmålet visat sig vara för högt satt med tanke på bostadspriserna och den tid under vilken det förutsätts att sparmålet uppnås. Landskapsstyrelsen föreslår därför att sparmålet sänks med fem procentenheter så att sparkapitalet framdeles skall utgöra 15 procent av bostadens anskaffningspris, dock 25 procent om anskaffningen finansieras även med bostadslån ur landskapets medel. Också kravet

att sparandet skall ske utan avbrott under minst åtta kalenderkvartal finns det orsak att lätta på, eftersom det kan vara svårt för bostadsspararen att varje enskilt kvartal betala in den av landskapsstyrelsen fastställda minsta tillåtna kvartalsdepositionen. Kravet på att sparandet skall ske utan avbrott föreslås därför borttaget.

Utöver de ovan nämnda ändringarna föreslås bostadssparlagen ändrad i syfte att göra det möjligt för flera personer än för närvarande att erhålla bostadssparpremie och räntestödslån för anskaffning av den första egna bostaden. Den nya grupp som föreslås komma i fråga är personer som fyllt 35 men inte 40 år när sparandet inleds. I framställningen har även beaktats att s.k. tillägsslån inte längre beviljas ur landskapets medel.

Ikraftträdelsebestämmelserna har utformats så att de i framställningen föreslagna ändringarna inte blir tillämpliga på redan ingångna avtal. Eftersom fördelaktigare regler än för närvarande skulle åstadkommas för bostadsspararen har dock möjlighet medgivits avtalsparterna, bostadsspararna och kreditinrättningarna, att överenskomma om att de nya reglerna skall tillämpas även på tidigare ingångna avtal.

Också i rikslagstiftningen har liknande ändringar genomförts (lagen om bostadssparpremier FFS 862/80, ändrad FFS 977/87).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 3 och 4 §§ landskapslagen om bostadssparpremier

I enlighet med landstingets beslut **ändras** 3 § 1 mom. 1 och 3 punkterna, 3 § 2 mom. och 4 § landskapslagen den 21 april 1982 om bostadssparpremier (16/82), av dessa lagrum 3 § 1 mom. 1 och 3 punkterna sådana de lyder i landskapslagen den 13 juli 1984 (55/84), som följer:

3 §

Berättigad till bostadssparpremie är bostadsspardeponent

1) som före den första depositionen gjordes fyllt 18 men inte 40 år;

3) som under minst åtta olika kalenderkvartal deponerat ett belopp vars minsta och största tillåtna storlek per kvartal fastställs av landskapsstyrelsen.

Bostadssparpremie betalas även under de i 1 mom. stadgade förutsättningarna gemensamt till två eller flera deponenter som tillsammans ingått bostadssparavtal. Makar är berättigade till bostadssparpremie även om den ena maken har fyllt 40 år innan deponerandet inleddes. Med makar avses i denna lag även personer som fortgående levt i äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap och som tidigare varit gifta med varandra eller som haft eller har gemensamt barn.

4 §

Med bostadssparavtal avses ett mellan bostadsspardeponent och penninginrättning ingånget skriftligt avtal, i vilket bostadsspardeponenten förbinder sig att på sitt i avtalet avsedda konto (bostadssparpremiekonto) göra depositioner till ett belopp motsvarande 15 procent av den uppskattade köpesumman eller det uppskattade priset för bostadsaktie, bostadsandel eller egnahemsfastighet som skall anskaffas såsom den första egna bostaden. I bostadssparavtalet kan penninginrättningen och bostadsspardeponenten avtala om ett reciprocitetslån. Om bostadsspardeponenten beviljats bostadslån ur landskapets medel, skall den summa som deponerats motsvara 25 procent av skillnaden mellan den uppskattade köpesumman eller annat uppskattat anskaffningspris och det av landskapet beviljade bostadslånet.

Denna lag träder i kraft den _____ och tillämpas på bostadssparpremieavtal som ingås efter ikraftträdandet. Dock kan kreditinrättning och deponent överenskomma om att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på avtal som ingåtts före ikraftträdandet.

Mariehamn den 16 februari 1988

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Lars Karlsson